

Matkaraportti: Amsterdam Cybercrime/EF-Europe-meeting 18.1.-20.1.2002

- *Ville Oksanen*

CCC:n kokousta seuranneina viikkona kehitystä kattojärjestön perustamiseksi ei juuri tapahtunut. Allekirjoittanut koitti saada keskustelua aikaiseksi käytännön yksityiskohdista saamatta juuri vastakaikua. Myöskin keskustelu siitä, onko Amsterdam avoin vai invite-only-kokous ei näyttänyt johtavan mihinkään lopputulokseen. Casper Bowdenin suosituksesta päätin kuitenkin osallistua, minkä jälkeen alkoi kuumeinen matkavalmistelu. Aikaa oli vain vajaat 48 tuntia. Sain kokouksien pitopaikan tms. informaation vain muutamaa tuntia ennen lentokentälle lähtöä, joten olin melkoinen skeptinen tulevan suhteen suunnatessani kohti Amsterdamia.

Pelkoni osoittautui kuitenkin vääräksi. Paikallinen Bits of Freedomin edustaja oli järjestänyt kaiken ensiluokkaisesti, lähtien perjantai-illan erinomaisesta Thai-illallisesta päätyen kokouspaikan valintaan, jossa toimi satamegainen ethernet.

Perjantai-illan informaalit keskustelut eivät juuri tuoneet valoa siitä, mitä oli tiedossa seuraavana päivänä. Nukkumaan siirryttiin suhteellisen ajoissa.

Lauantai alkoi Cybercrime-sopimusta käsittelevällä kokouksella. Kokousta veti ACLU:n Barry Steinhardt. Allekirjoittanut oli lievästi pihalla alkuun, mutta kokouksen kuluessa sain luetuksi jaetun materiaalin, josta kävi selväksi, että myös EFFin tulee olla aktiivinen Cybercrime-sopimuksen kansallisen toteuttamisen yhteydessä. Kokouksessa pohdittiin strategioita, millä sopimusta vastaan tulisi taistella. Sopimuksen voimaantulon estäminen todettiin olevan käytännössä mahdotonta varsinkin 11.9. tapahtumisen jälkeen. Sen sijaan sopimuksen kansallisen toteuttamisen laajuutta vastaan päätettiin taistella. Tässä ensimmäisenä elementtinä oli tiedon hankkiminen eri maiden valmistelun vaiheesta. Lisäksi todettiin, että sopimukselle pitäisi keksiä jokin kuvaavampi nimi, nykyisellään se herättää liikaa positiivisia mielleyhtymiä. Muita käsiteltyjä asioita olivat mm. sopimuksen vaikutus ”hate-speech”-säännöksiin ja sopimuksen laajenemisen Euroopan Neuvoston ulkopuolelle. Allekirjoittanut lupasi, että EFFi osallistuu aktiivisesti hankkeeseen.

Iltapäivällä oli vuorossa EF-Europen/eCluen/etc/etc:n perustamista käsittelevä kokous. Sitä veti Bits of Freedomin Maurice Wessling. Kokouksen alussa tuli selville toinen syy, miksi CCC ja BOF olivat joulukuussa vastustaneet EF-Europen perustamista. Vastaava hanke oli ollut pitempään vireille Europe-L-maililistalle, joka oli koostunut 7 henkilöstä, jotka tunsivat toisensa aikaisemmista tapaamisista. Merkittävänä erona EF-Europe-keskusteluun järjestön keskeisimpänä vaikutusalueeksi oli suunniteltu yksityisyyskysymyksiä. Amsterdamin kokouksen osallistujat heijastivat myös tätä eroa, mukana ei ollut EFFin lisäksi järjestöjä, joiden toiminnan pääpaino on tekijänoikeudessa. Esim. Tanskan Digital Rightsin edustajat ilmoittivat yksioikoisesti, että he eivät välitä tekijänoikeuden kehityksestä. Tässä kohtaa Andy M-M:n pisteet nousivat erityisesti allekirjoittaneen silmissä, hän nimittäin piti varsin tulikivenkatkuisen puheenvuoron, jossa ilmoitti kaikkien niiden olevan täysiä idiootteja, jotka eivät tajua tekijänoikeuden muutosten yksityiselle aiheuttamia riskejä.

Isona yllätyksenä allekirjoittaneelle kokouksen puheenjohtaja totesi ”alkulämmittelyn” jälkeen, että hänen puolestaan kokousta tulee pitää kattojärjestön perustamiskokouksena. En katsonut aiheelliseksi vastustaa, koska seurauksena olisi vain ollut EFFin jättäminen prosessin ulkopuolelle. Niinpä kokouksessa hyväksyttiin erittäin epämääräinen Founding Principles-dokumentti, jossa todetaan, että osallistuvat järjestöt tulevat dokumentin pohjalta perustamaan kattojärjestön. Juristinäkökulmasta kyse oli lähinnä huonosti kirjoitetusta puitesopimuksesta.

Dokumentin sisällöstä käytiin melkoisen kiivas keskustelu, allekirjoittanut, Casper Bowden ja Andy M-M koittivat pitää huolta, että myös tekijänoikeus tulee mukaan. Tämä ei ihan kaikille tuntunut kelpaavan, mutta lopputuloksena tekijänoikeus on (todennäköisesti) mukana. Myös järjestön nimestä käytiin armoton väantö, joka huipentui keskusteluun siitä, mitä kuuluu digital rights-käsitteen alle. Allekirjoittanut koitti varoittaa, että jos ilmoitamme nimessämme puolustavamme ”digital rights:ejä, sen tulisi sisältää loogisesti myös DRM:n piirissä olevat oikeudet. Asian selittäminen ei ollut kovin helppoa, esim. tanskalaiset eivät edes tienneet mitä käsite DRM tarkoittaa.. Lopputuloksena kaikki avoimeksi jääneet kysymykset lakaistiin maton alle ts. sovittiin, että niistä sovitaan erikseen sähköpostilistalla. Kokouksen päätteeksi sovittiin, että paikalla olevat henkilöt muodostavat perustamista valmistelevan OhjausRyhmän, joka mahdollisesti muuttuu perustamisen yhteydessä järjestön hallitukseksi tai sitten ei. Ohjausryhmälle ei valittu vastuuhenkilöä, eikä sen toiminnasta ole näkynyt ainakaan allekirjoittaneelle mitään merkkejä tähän mennessä.

Kokouksen päätyttyä siirryimme erinomaisella 15 ruokalajin kiinalaiselle (omakustanne) illalliselle, jonka jälkeen siirryttiin tutustumaan Amsterdamin Red

Light-alueen iltaelämään. Käydyissä epäformaaleissa keskusteluissa allekirjoittanut lupasi Simon Daviesille (puhemies, Privacy International), että myös Suomessa järjestetään jossain vaiheessa Big Brother-palkintojenjako.

Kaiken kaikkiaan kokous oli siinä mielessä menestys, että EFFi varmisti paikkansa Eurooppalaisen toiminnan ytimessä. Kokous jätti kuitenkin monia kysymyksiä avoimeksi ja osoitti, että juopa yksityisyys / IPR-järjestöjen välillä on todellinen ja voi vielä jatkossa aiheuttaa ongelmia.